

Edward Szafrowski

Posoborowe prawodawstwo
kościelne : 46. Urząd dla
Międzynarodowych Spraw
Kościelnych, Acta Consilii pro
Publicis Ecclesiae negotiis,
odnowiony i poszerzony Regulamin
Synodu Biskupów (24. VI. 1969)

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 13/3-4, 260-266

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

43

MOTU PROPRIO „SOLLICITUDO OMNIUM ECCLESIARUM”
dotyczące funkcji Legatów Biskupa Rzymskiego (24. VI. 1969)

LITTERAE APOSTOLICAE MOTU PROPRIO DATAE

De muneribus Legatorum Romani Pontificis

(AAS 61 (2969) 473—484)

44

NOWY WYKAZ ODPUSTÓW
ENCHIRIDION INDULGENTIARUM

Normae et concessiones

Typis Polyglottis Vaticanis 1968

Wykaz ukaże się jako specjalny tom w „Posoborowym Prawodawstwie Kościelnym”

45

REGULAMIN OGÓLNY KURII RZYMSKIEJ (22. II. 1968)

REGOLAMENTO GENERALE DELLA CURIA ROMANA

(AAS 60(1969) 129—176)

46

URZĄD DLA MIĘDZYNARODOWYCH SPRAW KOŚCIELNYCH
ACTA CONSILII PRO PUBLICIS ECCLESIAE NEGOTIIS
ODNOWIONY I POSZERZONY REGULAMIN SYNODU BISKUPÓW
(24. VI. 1969)

(AAS 61(1969) 525—539)

UWAGA: Pierwszy Regulamin Synodu jest zamieszczony w pierwszym tomie „Posoborowego Prawodawstwa Kościelnego”, ss. 160—188 (nn. 315—397). Zawiera on 37 artykułów. Nowy natomiast Regulamin zawiera 41 artykułów. A więc wprowadzono cztery nowe artykuły. Są to następujące: 9, 16, 34 i 39. Ponadto poczyniono większe lub mniejsze zmiany w następujących artykułach pierwszego Regulaminu: 1 (7°); 8, 13; 14; 15; 18; 20 (§ 2); 31 i 32. Nowy Regulamin będzie zamieszczony w całości w „Posoborowym Prawodawstwie Kościelnym”. Tutaj zostaną uwidocznione tylko zmiany, jakie wprowadza nowy Regulamin. Na pierwszym miejscu zamieszcza się nowe artykuły, a potem dopiero artykuły, w których wprowadzono zmiany. W tym drugim wypadku najpierw jest podana numeracja zaczerpnięta z pierwszego Regulaminu, a następnie (w nawiasie) numeracja nowego Regulaminu.

1. Nowe artykuły (art. 9 następuje po art. 8 pierwszego Regulaminu, 16 po 14; 34 po 31 i 39 po 35):

Art. 9

Wybór członków Komisji studiów**(De Sodalibus Commissionum studiorum eligendis)**

1° Electiones Sodalium Commissionum studiorum ad normam C.I.C. can. 101, § 1, 1° fiunt.

2° Inter electos vel nominatos Summus Pontifex Praesidem eligit.

3° In Sodales uniuscuiusque Commissionis eligi potest quilibet e Patribus, exceptis Praeside Delegato, Secretario Generali et, pro argumento, pro quo constituitur Commissio, eius Relatore.

4° Secretarius Commissionis erit unus ex eius Sodalibus, ab iisdem Sodalibus electus.

5° Commissionibus studiorum intererit Secretarius Specialis qui praesto fuit in discussione argumenti, pro quo Commissio statuta est.

1° Wyboru członków Komisji studiów dokonuje się z zachowaniem przepisu kan. 101 § 1, 1° KPK.

2° Spośród wybranych lub mianowanych Papież wybiera Przewodniczącego.

3° Na członka Komisji może być wybrany każdy z Ojców, z wyłączeniem jednak Przewodniczącego Delegowanego, Sekretarza Generalnego i Referenta w odniesieniu do sprawy, dla której jest powoływana Komisja.

4° Sekretarzem Komisji będzie jeden z jej członków, wybrany przez pozostałych.

5° W Komisjach studiów będzie brał udział Sekretarz Specjalny, który służył pomocą w czasie dyskusji nad tematem, dla którego została ustanowiona Komisja.

Caput IX.**Rozdział IX****Rozpowszechnianie wiadomości na temat obrad Synodu****De notitiis circa Synodum divulgandis**

Art. 16

Art. 16

(Zespół upoważniony do rozpowszechniania wiadomości na temat Synodu)

(De coetu notitiis circa Synodum divulgandis)

§ 1. Ad dandas notitias de Synodi conventibus et actuositate constituitur peculiaris coetus, constans ex Secretario Generali, Praeside Pontificiae Commissionis de Communi-

§ 1. Dla udzielania wiadomości na temat posiedzeń i pracy Synodu powołuje się specjalny zespół, składający się z Sekretarza Generalnego, Przewodniczącego Papieskiej

cationibus Socialibus, duobus Patribus Synodalibus, a Praeside Delegato designatis, et Secretario Speciali.

§ 2. Coetus Secretarius erit Officialis, qui notitiis S. Sedis tradendis praepositus est (Direttore della Sala Stampa della Santa Sede).

§ 3. Coetui competit, approbante Praeside Delegato, determinare rationes et modos, quibus notitiae vulgentur.

§ 4. Per Patres Synodales, a Praeside Delegato designatos, fient identidem, de singulis argumentis, collationes cum diurnariis.

Komisji społecznych środków porozumiewania się, dwóch Ojców synodalnych wyznaczonych przez Przewodniczącego Delegowanego i z Sekretarza Specjalnego.

§ 2. Sekretarzem tego zespołu będzie Dyrektor Papieskiego Biura Informacji.

§ 3. Do tego zespołu należy określanie za aprobatą Przewodniczącego Delegowanego — treści i sposobu publikowania wiadomości.

§ 4. Ojcowie Synodalni, wyznaczeni przez Przewodniczącego Delegowanego, będą odbywali kilkakrotnie spotkania z dziennikarzami oddzielnie poszczególnych tematów.

Art. 34

Art. 34

(Mniejsze sesje)

(De coetibus minoribus)

Relatione absoluta, Praeses, si hoc opportunum iudicaverit, potest promovere discussionem argumenti in coetibus minoribus. In hisce coetibus, secundum varias linguas distinguendis, Patres Synodales moderatorem eligant, et, discussione argumenti absoluta, committant uni alterive Patri, ut nomine aliorum sententiam proferat in congregatione generali.

Jeżeli Przewodniczący uzna to za wskazane, może po zreferowaniu sprawy zarządzić kontynuowanie dyskusji w mniejszych zespołach. W tych zespołach, zorganizowanych według grupy językowej, ojcowie synodalni powinni wybrać swego kierownika. Po zakończeniu zaś dyskusji nad danym tematem powierzają jednemu z Ojców zadanie zreferowania ich opinii na kongregacji generalnej.

Art. 39

Art. 39

(Bádanie zgłoszonych poprawek)

(De modis examinandis)

§ 1. Secretarius Specialis expensas modos colligit, in ordinem disponit,

§ 1. Sekretarz Specjalny zbiera i porządkuje zgłoszone poprawki,

et cum Secretario Generali typis imprimendos curat.

§ 2. Statuto tempore, Sodales, audita Relatione, ad exprimenda suffragia de singulis modis procedunt.

§ 3. Suffragatio modorum fit formula: Placet, non placet.

§ 4. Modi, qui maioritate suffragiorum assecuti fuerint, probati a Patribus habentur.

a następnie razem z Sekretarzem Generalnym troszczy się o ich wydrukowanie.

§ 2. W oznaczonym czasie, po zreferowaniu sprawy, uczestnicy przystępują do głosowania nad poszczególnymi poprawkami.

§ 3. Głosowanie nad poprawkami odbywa się przy pomocy formuły: „zgadzam się”, „nie zgadzam się”.

§ 4. Poprawki, które uzyskały większość głosów, należy uznać za przyjęte przez Ojców.

Modyfikacje wprowadzone do artykułów pierwszego Regulaminu:

Art. 1 (1)

Art. 1 (1)

(Władza Papieża)

(De Summi Pontificis potestate)

Summi Pontificis unice est:
.....

7° **Synodum ipsam transferre, suspendere, dissolvere, circa eiusdem vota deliberare.**

Do Papieża w sposób wyłączny należy:

.....

7° **Przeniesienie Synodu, zawieszenie, rozwiązanie, decyzja w zakresie zgłoszonych na nim wniosków.**

Art. 8 (8)

Art. 8 (8)

(Powolywanie Komisji studiów)

(De Commissionibus studiorum constituendis)

Powyższy artykuł został znacznie poszerzony. Treść zawarta w pierwszym Regulaminie stanowi w nowym § 1, 1°.

§ 1, 1°.....

2° Uniuscuiusque propterea Commissionis est tantummodo studere textui argumenti melius forte redigendo aut difficultati propositae solvendae.

§ 1, 1°.....

2° Z tej racji do każdej Komisji należy jedynie przestudiowanie treści tekstu bądź to w celu lepszego sformułowania, bądź też rozwiązania przedstawionej trudności.

§ 2. Nisi aliter statutum fuerit a Summo Pontifice, singulae Commissiones constant ex duodecim membris, in materia peritis, quorum octo a coetu eliguntur, quattuor vero nominantur a Summo Pontifice.

Art. 13 (14)

§ 2. Gdy Papież inaczej nie zarządzi, poszczególne Komisje składają się z dwunastu członków, biegłych w danej sprawie. Ośmiu spośród nich wybiera sesja, a czterech otrzymuje nominację od Papieża.

Art. 13 (14)

(Mianowanie Sekretarza Specjalnego)

(De Secretarii Specialis nominatione)

Dołączono nowy § 3. Dotychczasowy §3 włączono jako § 4.

§ 3. Si casus ferat, nominantur a Summo Pontifice adiutores Secretarii Specialis.

Art. 14 (15)

§ 3. Gdy zachodzi potrzeba Papież mianuje pomocników Sekretarza Specjalnego.

Art. 14 (15)

(Zadania Sekretarza Specjalnego)

(De Secretarii Specialis muneribus)

Dotychczasową treść art. 14 umieszczono w § 1, dodając nowy § 2.

§ 2. In discussione argumenti fas est cuilibet Patri, de consensu Praesidis Delegati et ordine ab eo statuto, explicationes et notitias petere sive a Relatore sive praesertim a Secretario Speciali.

Art. 15 (17)

§ 2. W czasie dyskusji nad jakimś tematem wolno każdemu z Ojców, za zgodą Przewodniczącego Delegowanego i w sposób przez niego określony, prosić o wyjaśnienia i informacje ze strony czy to referenta, czy zwłaszcza Sekretarza Specjalnego.

Art. 15 (17)

(Sposób zwoływania Synodu)

(De ratione Synodi convocandae)

Dodano § 4:

§ 4. Si contingat Summum Pontificem e vita decedere post convectionem coetus Synodi aut durante eius celebratione, coetus eo ipso suspenditur, donec novus Pontifex ipsum continuari decreverit aut novum coetum convocaverit.

§ 4. W wypadku śmierci Papieża po zwołaniu już sesji Synodu lub w czasie jej trwania, następuje tym samym zawieszenie sesji, dopóki nowy Papież nie zadecyduje o jej kontynuowaniu lub nie zwoła nowej sesji.

Art. 18 (20)

Art. 18 (20)

(Obowiązek zachowania tajemnicy)**(De obligatione secreti servandi)**

Salvo praescripto art. 16, omnes...
et coetus decisiones et conclusiones.

Zachowując w mocy przepis art.
16, wszyscy... decyzyj sesji i kon-
kluzyj.

Art. 20 (22)

Art. 20 (22)

(Sposób zbierania i rozdzielania akt oraz dokumentów)**(De ratione colligendi ac distribuendi acta et documenta)**

§ 2. Argumenta, de quibus in co-
etu Synodi agendum est, transmit-
tuntur.....

§ 2. Tematy, jakie mają być roz-
patrywane na sesji Synodu, przesy-
ła się.....

Art. 31 (33)

Art. 31 (33)

...et Relatorem vocat, qui Relatio-
nem iam apparatus et Patribus di-
stributam exponit et explicat, adiu-
torio usus...

...i wzywa Referenta, który ogól-
nie przedstawia i wyjaśnia przygo-
towaną już i rozdaną Ojcom rela-
cję...

Art. 32 (35)

Art. 32 (35)

(Dyskusja nad sprawą)**(De argumenti discussione)**

§ 1 art. 32 stanowi w nowym Regulaminie § 1, 1°.

§, 2° Patres qui loqui postulave-
runt, hoc ordine sese succedunt: pri-
mo loquuntur, iuxta ordinem prae-
cedentiae (art. 19), qui nomine Con-
ferentiarum Episcopaliū orationem
habent, deinde alii ex eodem or-
dine.

3° Qui Conferentias Episcopales
repraesentant, iuxta facultates sibi
tributas, illarum nomine loquantur.

4° De uno eodemque argumento,
nomine Conferentiae, unus tantum
Pater loquetur.

§ 1, 2° Ojcowie, którzy prosili
o głos, zabierają go w takim po-
rządku: najpierw przemawiają, z za-
chowaniem prawa pierwszeństwa
(art. 19) ci, którzy zabierają głos
w imieniu Konferencji Biskupich,
następnie pozostali, z zachowaniem
tego samego porządku.

3° Ci, którzy reprezentują Kon-
ferencje Biskupie, przemawiają
w ich imieniu, zgodnie z otrzymanym
pełnomocnictwem.

4° Na ten sam temat, w imieniu
Konferencji będzie przemawiał tyl-
ko jeden Ojciec.

§ 2. 1° Si multi sint, qui disse-
rendi veniam peterint, rogantur Pa-
tres ne repetant quae alii iam expo-
suerunt, sed ad ea, quae iam dicta
sint, paucis se referant.

2° Eodem in casu Praesidis De-
legati est codaunare vel per seipsum
vel per Patrem a se deputatum (art.
3, 2°), in separatis conventibus Pa-
tres oratores ad concordandum, sal-
va omnium libertate, ut pauci no-
mine omnium, iuxta diversitatem
sententiarum, loquantur.

§ 3. 1° Omnes qui facultatem dis-
serendi petierunt, etsi non loquan-
tur, suas animadversiones Secre-
tariae Generali scripto dabunt.

2° Qui autem loquuntur oratio-
nes suas, spatio temporis, a Prae-
side statuto contineant.

§ 2. 1° Gdy wielu prosiło o głos,
należy zaapelować do Ojców, by nie
powtarzali tego, co już inni przed-
stawili, lecz jedynie w kilku sło-
wach się do tego odwołali.

3° W takiej też sytuacji może
Przewodniczący Delegowany zebrać
pod własnym przewodnictwem lub
pod przewodnictwem wyznaczonego
przez siebie Ojca (art. 3, 2°) mów-
ców w osobnych zespołach, w celu
uzgodnienia opinii, z zachowaniem
wszakże wolności. Chodzi mianowi-
cie o to, by tylko niektórzy ojco-
wie zabrali głos w imieniu innych,
zależnie od różnych opinii na dany
temat.

§ 3. 1° Wszyscy, którzy prosili
o udział w dyskusji, chociażby nie
przemawiali, złożą swoje uwagi na
piśmie w Sekretariacie General-
nym.

2° Przemawiający zaś winni się
dostosować do czasu wyznaczonego
przez Przewodniczącego.

47

MOTU PROPRIO „PASTORALIS MIGRATORUM CURA”

ustalające nowe przepisy w zakresie duszpasterstwa wśród emigrantów

(15. VIII. 1969)

(AAS 61(1969) 601—603)

48

INTRUKCJA KONGREGACJI BISKUPÓW

dotycząca duszpasterstwa wśród emigrantów (22. VIII. 1969)

(AAS 61(1969) 614—643)